

Talisman Energy łamie prawo i dzieli Achuarów

11 maja 2011

Kanadyjski koncern Talisman Energy dzięki podpisaniu licznych umów z peruwiańskimi strukturami władzy wszedł w posiadanie pięciu koncesji na poszukiwanie ropy naftowej w peruwiańskiej Amazonii. Wśród koncesji, które przyznano Talisman Energy znalazły się bloki naftowe 64 i 101 – oba zlokalizowane na ziemiach Indian Achuar. Podczas przydzielania zezwoleń złamano prawo peruwiańskie oraz Międzynarodową Konwencję Organizacji Pracy ILO'169, której Peru jest sygnatariuszem. Litera prawa nakłada na obie strony przeprowadzenie odpowiednich konsultacji z rdzenną ludnością, która ma prawo do uczestnictwa w procesie zatwierdzania projektów gospodarczych prowadzonych w obrębie rodzimych ziem. Pomimo tego obowiązku gros Indian Achuar został skutecznie wyłączony z procesu konsultacji.

Ropa naftowa w bloku 64 została odkryta w 2005 roku, odkrycie potwierdzono w 2009 roku. Od tego czasu większość Indian Achuar zamieszkująca obszar bloku 64 opowiedziała się

przeciwko dalszym badaniom sejsmicznym i odwiertom na ziemiach gdzie łowią ryby i polują w samym sercu terytorium ich przodków. W marcu 2010 roku podczas zgromadzenia, starszyzna oraz przywódcy Achuar wydali wspólne oświadczenie: „Domagamy się aby rząd peruwiański natychmiast stwierdził nieważność umów w blokach 64 i 101 oraz tego aby Talisman Energy bezzwłocznie wycofał się z naszych terytoriów”. W maju 2010 roku trójka liderów Indian Achuar podróżowała przez 12 dni pieszo, autobusami i samolotem do Calgary gdzie wzięła udział w dorocznym posiedzeniu akcjonariuszy. Podczas spotkania przedstawiciele ludu Achuar domagali się wstrzymania dalszych prac Talisman Energy oraz wycofania się z ich ojczystych ziem.

Protesty wielu wspólnot Achuar do dziś nie przyniosły jednak większego rezonansu ze strony przedstawicieli Talisman Energy, w tym prezesa Johna Mazoniego. Władze spółki zaznaczają, że mają pozwolenie od wspólnot w sąsiedztwie, których prowadzą odwierty i że nie rozpoczną prac w żadnym miejscu w którym nie otrzymają wcześniejszego poparcia od 2/3 społeczności.

Achuarowie wskazują na mylność takiej interpretacji. Z obszarów między rzekami Pastaza i Morona, korzystają wszyscy Achuarowie i ewentualne skutki dotkną szerszą część ich społeczności. Łowią tu i polują. Działalność nie może być więc kontynuowana bez zgody wszystkich Achuarów. Jezioro Alianza

Cristiana znajduje się na pograniczu bloków 64 i 101 jest ważnym miejscem łowisk dla miejscowych ludów Achuar i Kichwa. Indianie Achuar z największej federacji Indian Achuar FENAP oskarżają ponadto Talisman Energy o celowe działania z pogranicza taktyki „dziel i rządź”. W maju 2009 roku podczas gdy część Achuarów protestowała pod platformą wiertniczą Talisman Energy, pracownicy spółki mieli przewieźć helikopterami w te same miejsce uzbrojonych członków plemienia, którzy popierają odwierty – wszystko to w celu doprowadzenia do konfrontacji między obiema stronami.

Federacja Indian Achuar FENAP jest największą organizacją achuarską w Peru. Zrzesza 48 wspólnot z regionu rzeki Pastaza oraz dorzecza rzeki Morona w peruwiańskiej Amazonii. Społeczności należące do FENAP żyją, polują i łowią ryby na terytoriach, które obejmują większą część bloku 64. Podczas niedawnego zgromadzenia FENAP wybrano nowego prezesa organizacji, którym został Péas Péas Ayui. W kolejnej pisemnej odezwie do Talisman Energy, Achuarowie z FENAP wezwali włodarzy przedsiębiorstwa: „Żądamy aby Talisman Energy uszanował naszą decyzję i nie prowadził wydobycia ropy naftowej na naszym terytorium oraz zaprzestał wszystkich planowanych działań rozpoznawczych.”

Podczas niedawnej wizyty w Peru koordynator organizacji AmazonWatch w Peru, Gregor MacLennan przeprowadził wywiad z Péas Péas Ayui – nowym przedstawicielem FENAP. Oto jej zapis:

– Dlaczego lud Achuar nie zgadza się na wiercenia na swoich ziemiach?

– Widzieliśmy jak wiercenia skutkują skażeniem i prowadzą do podziału między rodzinami, nie przynoszą rozwoju. Achuarowie postanowili, że będą bronić naszego terytorium, tak aby nasze dzieci i przyszłe pokolenia mogły żyć w pokoju na naszych ziemiach. Ta przyszłość jest tym o co lud Achuar walczy od wielu lat z koncernami naftowymi, które próbują robić odwierty.

– Talisman Energy twierdzi, że działa tylko za zgodą społeczności, które dotyczą ich prace.

– Firma nie prowadziła konsultacji z Achuarami z regionu rzek Huitoyacu, Manchari oraz dorzecza Huasaga. Nie mają z nami umowy na wejście do bloku 64 i terytoria naszych przodków.

– Ale Talisman Energy twierdzi, że nie działa na Waszym terytorium i ma porozumienie z tymi społecznościami na ziemiach, których działa.

– To nie jest prawdą, mówią to bez konsultacji z nami. Talisman pracuje w miejscu, które jest bardzo ważne dla społeczności znad rzeki Huitoyacu i należy do nich. Mamy tam obozy służące do polowań. Jest tu ważny dział wodny, źródło wielu rzek, które przebiegają przez terytorium naszego kraju.

Wydobycie ropy naftowej w tym obszarze niesie ryzyko zanieczyszczenia całego dorzecza.

– Talisman twierdzi, że posiada zgodę od FASAM. Czym jest FASAM?

– FASAM jest organizacją, która reprezentuje Achuarów znad rzeki Morona. Prawdą jest, że mają umowę z tą organizacją, ale wszystko to ma miejsce w bloku 64 i wpływa na nasze ziemie.

– Czy możesz nam powiedzieć coś o sprawie sądowej jaką Achuarowie wnieśli przeciwko Talisman Energy w sprawie prowokowania konfliktów w regionie?

– Żyliśmy tu w spokoju zanim pojawiły się koncerny naftowe. Ale gdy niektóre małe organizacje Achuar podpisały umowy z Talisman i Oxy, spółki naftowe wprowadziły się na nasze ziemie. Udaliśmy się aby zaprotestować przeciw tej decyzji, ale nasi bracia, którzy popierają obecność koncernów naftowych, pojawili się z bronią przetransportowani śmigłowcem przez Talisman. Jak zamierzamy rozwiązać ten konflikt, jeśli starają się doprowadzić do wojny między braćmi? Ten konflikt nie zniknie jeżeli nie rozwiążemy tego problemu.

– Skąd wiesz, że Talisman transportował broń aby doszło do tej konfrontacji?

– Ponieważ widziałem to na własne oczy! Byłem tam i bardzo dobrze wiem co się stało.

– Co Achuarowie zamierzają zrobić w sprawie Talisman Energy?

– Podczas ostatniego spotkania wodzów i tradycyjnych liderów Achuar przygotowaliśmy dokument w którym poprosiliśmy aby Talisman Energy wycofał się z tych miejsc – górnych biegów rzek Sekuanga i Chapuri – aby uniknąć dalszych problemów. Te miejsca są dla nas ważne. Jeżeli Talisman nie opuści tych ziem, to będziemy się organizować i podejmiemy decyzję jak zareagować na stałą obecność Talisman Energy.

W latach 1971-2000 eksploatację ropy naftowej w obrębie rzeki Corrientes (Blok 1AB) prowadziła amerykańska spółka Occidental Petroleum (Oxy). Podczas tego okresu doszło do poważnego zanieczyszczenia regionu: Oxy odprowadzało do środowiska ropopochodne ścieki i przetworzoną wodę zawierającą wysokotoksyczne substancje tj. bar, bor i arsen. Badania przeprowadzone przez lokalne władze Loreto na dzieciach i młodzieży ze społeczności Achuar, zamieszkujących obręb rzeki Corrientes, wykazały, że u 98,6% spośród nich, ilość kadmu we krwi przekracza dopuszczalne normy. W przypadku ołowiu zależność ta wynosiła 62,2%. Indianie Achuar z innych regionów mają uzasadnione prawo obawiać się nowych odwiertów w miejscach gdzie nie tylko żyją ale i pozyskują wszystkie niezbędne produkty i materiały potrzebne do bezpiecznej egzystencji.

Pomimo łamania zasad etyczno-prawnych nie tylko obecnie w Peru na ziemiach Indian Achuar ale i wcześniej w Sudanie (1998-2003) zarząd Talisman Energy otrzymał aprobatę ze strony rządu polskiego w dziedzinie poszukiwania gazu łupkowego w Polsce. Dzięki wejściu w układ gospodarczy z San Leon Energy (Oculus Investment) Talisman Energy będzie koordynował prace w tej dziedzinie w koncesjach: Gdańsk W., Braniewo oraz Szczawno (niedaleko Brodnicy).

Więcej na temat negatywnego zaangażowania Talisman Energy [TUTAJ](#).

Autor: Damian Żuchowski

Dla „Wolnych Mediów”

BIBLIOGRAFIA

1. „Talisman Energy Faces Amazon Controversy at Annual General Meeting”,
<http://amazonwatch.org/news/2011/0503-talisman-energy-expands-oil-operations-in-peruvian-amazon-despite-indigenous-opposition>
2. Péas Péas Ayui, „Interview with an Achuar leader”,
<http://amazonwatch.org/news/2011/0504-peas-peas-ayui-interview-with-an-achuar-leader>
3. „FENAP letter to John Mazoni”,
<http://amazonwatch.org/assets/files/20110427-carta-FENAP-Talisman.pdf>
4. Damian Żuchowski, „Gaz łupkowy w Polsce: Talisman Energy, Achuarowie i Sudan”,
<http://wolnemediamedia.net/gospodarka/gaz-lupkowy-w-polsce-talisman-energy-achuarowie-i-sudan/>